

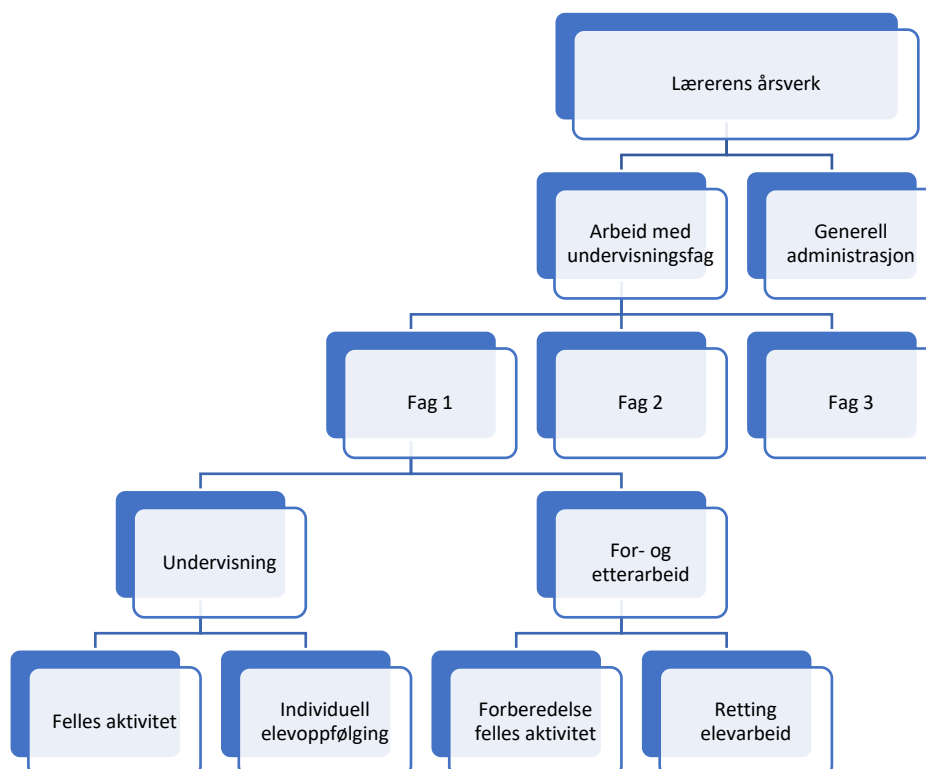
Forklaring til regnearket

Formålet med regnearket finne forskjellen i arbeidsbyrden en lærer har avhengig av hvor mange elever læreren har i klassen. Resultatet fra denne beregningen er brukt i kronikken. For å beregne dette deles lærerens arbeidstid opp i deler, slik at en lettere kan beregne og få oversikt over hvor mye tid læreren faktisk har til ulike arbeidsoppgaver og hvor mye tid læreren har til å følge opp hver enkelt elev. Dagens beregningssystem er uoversiktlig fordi generelle arbeidsoppgaver i praksis regnes inn i tida som skal brukes til fag.

Regnearket starter ut med antall timer læreren etter dagens beregningssystem har til rådighet til alt arbeid med faget sitt. Så trekkes det i flere trinn fra tid som ikke brukes til faget.

Arbeidstida deles i regnearket først i en generell del og en del som går til arbeid med undervisningsfagene. I den generelle delen foreslås her aktiviteter som planleggingsdager, lese og svare på epost, møtetid, aktivitetsdager osv. Hva som skal regnes som generelle arbeidsoppgaver og hva som skal regnes som fagarbeid er langt fra opplagt og tabellen her gir bare et forslag.

Videre deles arbeid med undervisningsfagene opp i en del med undervisningstidene og en del med for- og etterarbeid. Tiden i en undervisningstime deles videre opp i en del hvor læreren underviser hele klassen i fellesskap og en del læreren bruker til individuell oppfølging av hver enkelt elev. Tiden med for- og etterarbeid deles opp i en del der læreren forbereder fellesdelen av undervisningen og en del som er til forberedelse og retting av enkeltelevers arbeid.

Arbeidsbyrden er avhengig av mange faktorer og resultatet vil naturligvis være avhengig av hvilke grunnlagsdata man legger inn i regnearket. Tallene i dette eksemplet er for en lærer som underviser faget matematikk 2PY i videregående skole utenom Oslo (som har egen tariffavtale) og som ikke har reduksjon i arbeidstid på grunn av nyansettelse eller alder. Det er heller ikke tatt hensyn til tilleggfunksjoner som kontaktlærer, fagrettleider osv.

Anslagene for tidsbruk til ulike aktiviteter er nok litt konservative. I arket «ditt fag» kan du legge inn dine egne tall for hva du bruker tid på i din undervisningsgjerning.

Cellene i regnearket har ulik bakgrunnsfarge. Her er en forklaring til bakgrunnsfargene:

Blå ruter – Dette er tall som er gitt i arbeidsavtaler.

Gule ruter – Her kan du skrive inn tall som gir grunnlag for utregninger. Tallene som vises i eksemplet, er et forslag for faget matematikk 2PY.

Grønne ruter – Dette er celler med formler og som viser svaret på en utregning

Forklaringer til tall i regnearket

	A	B	C
1			
2		Tabell 1 - Grunnlagsopplysninger	
3		Årsverk timer	1687,5
4		Fag	Matematikk 2PY
5		Årsramme over 15 elever	496
6		Økning i årsramme når færre enn 15 elever	52,5
7		Årstimer i faget	140
8		Lengden på en undervisningstime	45

Årsverk timer:

Årsverk timer er antall timer totalt en lærer skal jobbe i løpet av et skoleår.

Årsramme over 15 elever:

Årsrammene for fagene er en faktor som brukes til å beregne arbeidsmengden per fag og derigjennom beregne stillingsprosenten for faget. Årsrammene bestemmer antall timer man skal undervise i et fag for at det skal utgjøre en 100 prosent-stilling. Når årsrammen for matematikk i eksemplet her er 496 betyr det altså at man i en 100 prosent-stilling skulle ha undervist 496 timer i et skoleår dersom man bare underviste dette faget. Resten av timene (1687,5 – 496) er da til forberedelse, etterarbeid og annet arbeid.

Årsrammene her er for kommuner og fylker (KS-området). Årsrammene for faget finner du her:

<https://www.norsklektorlag.no/info/sfs2213/#SFS2213-Aarsrammer>

Årsrammen i dette regnearket er for 60-minutters undervisningstimer.

Økning i årsramme når færre enn 15 elever

Dersom det er 15 elever eller færre øker årsrammen i faget med 52,5 timer. Tanken er at det er mindre arbeid når det er 15 elever eller færre i klassen. En høyere årsramme gjør at stillingsprosenten for faget blir lavere.

Årstimer i faget:

Årstimer er antall timer det skal undervises i faget.

Årstimene er forskjellig fra fag til fag. Årstimene for fagene finner du her:

<https://www.udir.no/regelverkstolkninger/opplaring/Innhold-i-oppleringen/udir-1-2023/vedlegg-1/3vgo/>

Lengden på en undervisningstime

Her skriver du inn antall minutter en undervisningstime er i ditt fag på din skole. En del av dataene som skrives inn er i forhold til lengden på undervisningstimene. Så regnes tiden om til 60-minutters enheter.

Tabell 2 - Generelle arbeidsoppgaver som ikke er direkte arbeid med faget og som gjøres utenom undervisningstidene				
	Hva	Timer per år	Minutter per uke	Timer per år
13	Planleggingsdager	45		45,0
14	Lese beskjeder og meldinger på itslearning		20	12,7
15	Lese og svare på epost		30	19,0
16	Legge inn undervisningsopplegg i itslearning		15	9,5
17	Kurs	10		10,0
18	Møter		180	114,0
19	Juleavslutning	3		3,0
20	Aktivitetsdag	3		3,0
21	Kulturelle skolesekk	3		3,0
22	Foredrag politi osv.	3		3,0
23	Valgkamp	1		1,0
24	Plastaksjon	3		3,0
25	Skoletur	3		3,0
26	Siste uker	10		10,0
27	Digital opplæring, eks kurs i Lingdys	5		5,0
28	Skrive varsler til elever		10	6,3
29	Kontakt rådgiver + kontaktlærer		15	9,5
30	Føre fravær og anmerkning		25	15,8
31	Skrive IOP	1		1,0
32	Legge inn vurderinger i Visma		10	6,3
33	Diverse		36	22,8
34				0,0
35				0,0
36				0,0
37				0,0
38				0,0
39				0,0
40				0,0
41	Sum:			306,0

Tabell 2 - Generelle arbeidsoppgaver som ikke er direkte arbeid med faget og som gjøres utenom undervisningstidene:

Første steg i å finne ut hvor mye tid man har til faget er å trekke fra generelle arbeidsoppgaver. Det gjøres i tabell 2. Her skal du skrive inn hvor mye tid du bruker på generelt arbeid som lærer. Du skal med andre ord skrive inn all tid du bruker på ting som ikke har med det faget du underviser å gjøre. Ideen er å finne ut hvor mye tid du faktisk har til rådighet til å jobbe med faget.

Når tiden du bruker til noe delvis har med faget du skal undervise og delvis har med andre ting å gjøre, anslår du om lag hvor mye tid du bruker til delen som ikke har med faget å gjøre.

Eksempel: Du beregner nå tiden for matematikk 2PY. En dag settes det av to timer av møtetiden til at du sammen med kollegaer lager en heldagsprøve i faget. Da må du redusere møtetiden som skrives inn her med 2 timer.

Du skal altså kun skrive inn ting som:

- ikke skjer i undervisningstiden i faget
- ikke er direkte arbeid med faget

I tabellen skriver du kun i en av de gule kolonnene «Timer per år» eller «Minutter per uke». I kolonnen lengst til høyre regnes minutter per uke om til timer per år dersom du har fylt ut i den kolonnen. Ellers bare overføres det du skrev i den «gule» kolonnen for timer per år.

I de gule radene uten tekst i Hva-kolonnen kan du selv skrive inn aktiviteter

Tabell 3 -Timer til fag	
Årsverk timer	1687,5
Timer til generelt arbeid	306,0
Timer totalt til alle fag	1381,5

Årsverk timer

Tallet er overført fra tabell 1. Årsverk timer er antall timer en lærer skal jobbe i løpet av et skoleår.

Timer til generelt arbeid

Dette er summen av timer brukt på generelt arbeid. Summen er hentet fra Tabell 2.

Timer totalt til alle fag

Dette er timene som skal brukes til undervisningstid og for- og etterarbeid. Tallet regnes ut ved å ta årsverk timer og trekke fra timene beregnet til generelle arbeidsoppgaver.

Tabell 4 - Oppdeling av tiden til fag	Over 15 elever	Under 16 elever
Årsramme	496	548,5
Stillingsprosent	28,2 %	25,5 %
Timer i faget inkludert generell adm.	476,3	430,7
Timer i faget uten generell adm.	389,9	352,6
Timer til undervisning i faget	140	140
Timer til forberedelse og etterarbeid i faget	249,9	212,6

Årsramme over 15 elever

Tallet er overført fra tabell 1

Årsramme under 16 elever:

Tallet er årsrammen over 15 elever plusset med 52,5 timer. Dersom det er 15 elever eller færre øker årsrammen i faget med 52,5 timer. Tanken er at det er mindre arbeid når det er 15 elever eller færre i klassen. En høyere årsramme gjør at stillingsprosenten for faget blir lavere.

Stillingsprosent over 15 elever:

Stillingsprosenten for faget finner man ved å ta årstimer for faget og dele på årsrammen for faget. Ved å gange med 100 % kan en gjøre svaret om fra desimaltall til prosent:

$$\text{Stillingsprosent for faget} = \frac{\text{Årstimer i faget}}{\text{Årsramme i faget}} \cdot 100\%$$

Stillingsprosent under 16 elever:

Man nytter samme formel som over. Forskjellen er at årsrammen her er 52,5 timer høyere

Timer i faget inkludert generell administrasjon

Tallet finner man ved å gange stillingsprosenten for faget med antall timer et årsverk er for læreren

Timer i faget uten generell administrasjon

Dette er timene til faget når den generelle administrasjonen er trukket fra.

Timer til undervisning i faget

Dette er timer til undervisningstid i faget. Tallet er hentet fra tabell 1 og kommer fra læreplanen for faget.

Timer til forberedelse og etterarbeid i faget

Dette er timer til forberedelse og etterarbeid i faget. Timer til generell administrasjon og timer til undervisningen i faget er trukket fra i beregningen av dette tallet.

Tabell 5 - Antall årstimer som brukes til generell læreplan.		
	Undervisnings-timer	I 60 minutter enheter
Opplæring av elever i IKT	2	2,67
Juleavslutning		
Aktivitetsdag		
Kulturelle skolesekken	1	1,33
Informasjon rådgiver	0,5	0,67
Informasjon rektor	0,5	0,67
Plastkaksjon	2	2,67
Skoletur		
Siste uker		
Diverse	3	4,00
Antall timer som går til andre aktiviteter		12,00
Resttimer til undervisning		128,00

Tabell 5 - Antall årstimer som brukes til generell læreplan

En del av undervisningstiden i et fag går til andre ting i den generelle læreplanen. I de gule cellene kan man skrive inn tid som går med til ulike aktiviteter som ikke er knyttet til faget. Om en aktivitet tar tid fra flere fag, må en beregne andelen til det aktuelle faget og kun skrive inn timene til det aktuelle faget. Eksempel: Om skolen har en aktivitetsdag som tar 7 skoletimer av din arbeidstid og 2 av skoletimene den dagen er matematikkfaget du regner på, skal du skrive inn 2 timer i tabellen her og skrive inn de resterende 5 timene i tabell 2 (generelle arbeidsoppgaver).

Tallene regnes i de grønne cellene om til 60-minutters enheter. Om du i grunnlagsopplysningene har lagt inn at lengden på en undervisningstime er 45 minutter blir omregningen som følger

$$\text{Undervisningslengde 60-minutter} = \frac{60}{\text{Din undervisningslengde}} = \frac{60}{45}$$

Antall timer som går til andre aktiviteter

Dette er summen av timene lagt inn omregnet til 60-minutters enheter. Det er altså en beregning av totalt antall timer av undervisningstiden som går med til den generelle læreplanen.

Resttimer til undervisning

Dette er timer til undervisning fratrukket timer som går med til den generelle læreplanen.

Tabell 6 - Tid i timen som brukes til andre ting enn undervisning.		
	Undervisnings- minutter	I 60 minutters enheter
Føre fravær og anmerkning	2	2,67
Gi generelle beskjeder	1	1,33
Forsinket oppstart	2	2,67
Sum minutter som brukes til annet enn undervisning		6,67
Sum minutter til annet for hele året		853,33
Omregnet til timer per år		14,2
Resttimer til undervisning		113,8

Tabell 6 - Tid i timen som brukes til andre ting enn undervisning.

Dette er tid i minutter som i gjennomsnitt går med av hver undervisningstime til ting som ikke er direkte faglig. Her legger du selv inn aktiviteter og minutter som går bort. I de grønne cellene regnes tidene om til 60-minutters-enheter

Sum minutter som brukes til annet enn undervisning

Dette er antall minutter summert av minuttene lagt inn i de gule cellene i tabellen og regnet om til 60-minutters enheter. Altså summen av hvor mange minutter som går bort i hver klokke time.

Sum minutter til annet for hele året

Her er minuttene for per time regnet om til antall minutter for alle timene i faget for hele året.

Omregnet til timer per år

Dette er minuttene for hele året omregnet til antall klokke timer i faget i løpet av et år.

Resttid timer til undervisning

Dette er antall timer man har til undervisning i faget når undervisningstimer som brukes til den generelle læreplanen og tid som forsvinner til annet i hver time er trukket fra.

Tabell 7 - Hvor mye tid brukes til felles faglig aktivitet i undervisningstimen?		
	Undervisnings- minutter	I 60-minutters enheter
Lengden på en undervisningstime	45	60,00
Minutter som brukes til annet enn undervisning		6,67
Timelengde til faglig aktivitet		53,33
Minutter felles aktivitet	18	24
Minutter per klokke time til fordeling på elevene:		29,33

Lengden på en undervisningstime

Tallet er hentet fra tabell 1

Minutter som brukes til annet enn undervisning

Tallet er hentet fra tabell 6

Timelengde til faglig aktivitet

Dette er antall minutter av en klokke time som er igjen når tid som brukes til andre ting i undervisningen er trukket fra. Tallet er funnet ved å trekke i fra summen av minutter til annet enn undervisning i forrige boks.

Minutter felles aktivitet

I den gule cellen her skriver du inn hvor mye du bruker av en undervisningstime til felles aktivitet. Det kan for eksempel være tid til en felles gjennomgang og felles diskusjon i timen.

Minutter per klokke time til fordeling på elevene

Dette er totaltiden til individuell oppfølging av elevene i en undervisningstime som varer 60 minutter. Da er minuttene som går til felles aktivitet trukket fra.

Tabell 10	
Individuell oppfølging per elev per undervisningstime	
Antall elever	Minutter per klokke-time
1	29,33
2	14,67
3	9,78
4	7,33
5	5,87
6	4,89
7	4,19
8	3,67
9	3,26
10	2,93
11	2,67
12	2,44
13	2,26
14	2,10
15	1,96
16	1,83
17	1,73
18	1,63
19	1,54
20	1,47
21	1,40
22	1,33
23	1,28
24	1,22
25	1,17
26	1,13
27	1,09
28	1,05
29	1,01
30	0,98
31	0,95
32	0,92

Tabellen viser hvor mange minutter læreren har til individuell oppfølging av elevene i en undervisningstime avhengig av antall elever i klassen.

Tallene er frembragt ved å ta timelengden til faglig aktivitet minus minuttene som går til felles aktivitet (tabell 7) og så dele på antall elever.

Det er ingen oppsiktsvekkende resultater i denne tabellen. Tallene viser logisk nok at du har halvparten så mye tid til hver enkelt elev dersom du har dobbelt så mange elever i klassen.

Tabell 8 - Tid til å forberede fellesundervisning?		
	Undervisnings- minutter	I 60-minutters enheter
Forberedelse fellesunderv. pr time	20	26,67
Resttimer til undervisning		128,00
Totalt minutter til forberedelse fellesundervisn.		3413,33
Totalt timer til forberedelse fellesundervisning		56,89

Tabell 8 – Hvor mye går med til å forberede fellesundervisningen

Utrekningene videre er beregninger av tidsbruk til forberedelse og etterarbeid i faget. Tabellen her beregner tiden til å forberede felles undervisning, slik at denne tiden seinere kan trekkes fra og brukes til å finne ut hvor mye tid en har til «retting» per elev.

Forberedelse fellesundervisning per time

I den gule cellen skriver du inn hvor mange minutter du i gjennomsnitt bruker til å forberede fellesdelen av en undervisningstime. I den grønne ruten regnes minuttene om til 60-minutters enheter.

Resttimer til undervisning

Tallet er hentet fra tabell 5. Det forteller antall timer til undervisning i faget etter at timer som går bort til felles læreplan er trukket fra.

Totalt minutter til forberedelse fellesundervisningen

Tallet er totalt antall minutter for hele skoleåret man bruker til å forberede fellesundervisningen i faget.

Totalt timer til forberedelse per time

Tallet her et totalt antall klokketimer du bruker i løpet av undervisningsåret til å forberede fellesundervisningen. Det er funnet ved å ta tallet fra cellen over og regne om fra minutter til timer.

Tabell 9 - Tid til "retting" og annet for- og etterarbeid?		
	Over 15 elever	Under 16 elever
Timer til forberedelse og etterarbeid i faget	249,9	212,6
Timer til forberedelse fellesundervisning	56,89	56,89
Timer til "retting" og annet	193,1	155,7

Timer til forberedelse og etterarbeid i faget

Tallene er hentet fra tabell 4. Dette er timer til forberedelse og etterarbeid i faget. Timer til generell administrasjon og timer til undervisningen i faget er trukket fra i beregningen av dette tallet.

Timer til forberedelse fellesundervisning

Tallene er hentet fra tabell 8. Dette er totalt antall timer for hele undervisningsåret man bruker til forberedelse av fellesundervisningen.

Timer til «retting» og annet

Dette er timene til rådighet til for- og etterarbeid minus tiden lagt inn til forberedelse av fellesundervisningen.

Tabell 11			
For- og etterarbeid per elev			
Antall elever	Timer totalt	Timer per underv-time	Minutter per underv-time
1	155,74	1,11	66,74
2	77,87	0,56	33,37
3	51,91	0,37	22,25
4	38,93	0,28	16,69
5	31,15	0,22	13,35
6	25,96	0,19	11,12
7	22,25	0,16	9,53
8	19,47	0,14	8,34
9	17,30	0,12	7,42
10	15,57	0,11	6,67
11	14,16	0,10	6,07
12	12,98	0,09	5,56
13	11,98	0,09	5,13
14	11,12	0,08	4,77
15	10,38	0,07	4,45
16	12,07	0,09	5,17
17	11,36	0,08	4,87
18	10,73	0,08	4,60
19	10,16	0,07	4,35
20	9,65	0,07	4,14
21	9,19	0,07	3,94
22	8,78	0,06	3,76
23	8,39	0,06	3,60
24	8,04	0,06	3,45
25	7,72	0,06	3,31
26	7,43	0,05	3,18
27	7,15	0,05	3,06
28	6,90	0,05	2,96
29	6,66	0,05	2,85
30	6,44	0,05	2,76
31	6,23	0,04	2,67
32	6,03	0,04	2,59

Tabell 11

Tabell 11 viser hvor mye tid en har til for- og etterarbeid per elev når tiden som brukes til å forberede fellesundervisningen er trukket fra. Overforenklet er det tiden man har til «retting» av elevarbeid.

Timer totalt

Totalt antall klokketimer man har til for- og etterarbeid i faget når tiden som brukes til å forberede fellesundervisningen er trukket fra.

Timer per undervisningstime

Antall klokketimer man har per undervisningstime til for- og etterarbeid i faget når tiden som brukes til å forberede fellesundervisningen er trukket fra.

Minutter per undervisningstime

Antall minutter man har per undervisningstime til for- og etterarbeid når tiden som brukes til å forberede fellesundervisningen er trukket fra.

Tallene som er brukt i kronikken er markert med oransje farge.

Regnearket er ikke ment som en fasit på hvor mye tid en lærer har til ulike oppgaver. Man kan diskutere både hvordan dette regnes ut og hvilke tidsanslag man legger inn. Generelt er nok tidsanslagene i regnearket konservative, slik at man i praksis nok har en del mindre tid til «retting» enn det som tabellen viser. Hvilke tall man ender opp med er naturligvis avhengig av hvilke tall man

legger inn for de ulike tidsanslagene. I arket «Ditt fag» kan du legge inn dine egne tidsanslag.
Årsrammen for faget ditt finner du i arket «Årsrammer»